

OSA III
LISÄYKSET
LISÄYS IX

1. Varoituslipukkeita koskevat määräykset

Huom. Kollien osalta ks. myös m 14.

- 1900** (1) a) Kolleihin kiinnitettävien lipukkeiden 1, 1.4, 1.5, 1.6, 01, 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 05, 6.1, 6.2, 7A, 7B, 7C, 8 ja 9 tulee olla muodoltaan kärjelleen asetettuja neliöitä, joiden sivun pituus on vähintään 100 mm.
- Mikäli kollin koko edellyttää, saa käyttää pienempiä lipukkeita edellyttäen, että ne ovat selvästi näkyviä [ks. myös rn 224 (3)].
- b) Vaunuihin ja säiliövaunuihin kiinnitettävien lipukkeiden 1, 1.4, 1.5, 1.6, 01, 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 05, 6.1, 6.2, 7D, 8 ja 9 tulee olla muodoltaan kärjelleen asetettuja neliöitä, joiden sivun pituus on vähintään 150 mm. Tämä koskee myös lipukkeita 7A, 7B ja 7C, kun niitä käytetään lipukkeen 7D sijasta.
- Lipukkeet on kiinnitettävä vaunuihin siten, että ne ovat kuljetuksen aikana selvästi näkyvissä.
- Näitä lipukkeita ei tarvitse kiinnittää suurkontteja tai säiliökontteja kuljettaviin vaunuihin, jos suurkontti tai säiliökontti on merkitty näiden määräysten edellyttämällä lipukkeilla. Lipukkeiden tulee olla selvästi näkyvissä kuljetuksen aikana. Muussa tapauksessa lipukkeet on kiinnitettävä myös vaunuun.
- c) Säiliökonttiin, jonka tilavuus on 3 m³ tai enemmän, kiinnitettävien lipukkeiden sivun pituuden tulee olla vähintään 250 mm. Tämä koskee myös lipukkeita 7A, 7B ja 7C, kun niitä käytetään lipukkeen 7D sijasta.
- (2) Lipukkeen 11 tulee olla suorakaiteen muotoinen standardikokoa A5 (148 x 210 mm). Mikäli kollin koko edellyttää, saa käyttää pienempiä lipukkeita edellyttäen, että ne ovat selvästi näkyviä.
- (3) Lipukkeiden 13 ja 15 tulee olla suorakaiteen muotoisia kooltaan vähintään standardikokoa A7 (74 x 105 mm).
- (4) Vaaran laatu voidaan lisäksi ilmaista lipukkeen alaosaan tehdyllä numeromerkinnällä tai kirjaimin.
- (5) Lipukkeissa olevien tekstien tulee olla helposti luettavia ja kestäviä.
- 1901** (1) Varoituslipukkeet on kiinnitettävä kalliin, vaunuun, säiliövaunuun, säiliökonttiin ja pienkonttiin liimaamalla tai muulla sopivalla tavalla. Ainoastaan silloin, kun lipukkeita ei voida kollin ulkopinnan muodon takia kiinnittää kalliin, saa lipukkeet liimata pahviseen tai muuhun sopivaan alustaan, joka on kiinnitettävä lujasti kalliin. Lipukkeiden asemesta saa lähetyssäiliöihin, vaunuihin, säiliövaunuihin, säiliökontteihin ja yksityisten omistamiin pienkontteihin tehdä myös määrättyjä malleja täysin vastaavat pysyvät varoitusmerkinnät. Mallin 13 mukaisen lipukkeen sijasta saa vaunuissa ja säiliövaunuissa käyttää myös merkintänä punaista kolmiota, jossa on musta huutomerkki (kolmion kanta vähintään 100 mm ja korkeus vähintään 70 mm).
- (2) Lähettäjän tulee kiinnittää määräysten mukaiset varoituslipukkeet:

- a) kalliin sekä kappaletavarana että vaunukuormana kuljettaessa,
- b) kaikkiin kontteihin,
- c) vaunuihin, jotka sisältävät lähettäjän kuormaaman vaunukuormalähettyksen,
- d) vaunuihin, jotka sisältävät lähettäjän kuormaamia kappaletavaroita.

(3) Muissa tapauksissa rautatie on velvollinen kiinnittämään vaunuihin määräysten mukaiset varoituslipukkeet.

(4) Vaarallisia aineita sisältävät kollit, pienkontit, suurkontit ja säiliökontit, joiden varoitusmerkintöjen on vastattava jonkin toisen kuljetusmuodon määräyksiä, mutta joiden kuljetusta edeltää tai seuraa rautatiekuljetus, saadaan varustaa näiden määräysten mukaisten varoituslipukkeiden lisäksi myös mainitun toisen kuljetusmuodon määräysten mukaisilla varoituslipukkeilla.

(5) Vaarallisten tavaroiden purkamisen ja tarvittaessa vaunun, säiliövaunun, säiliökontin tai kontin puhdistamisen jälkeen lipukkeet on poistettava tai peitettävä.

2. Varoituslipukkeiden selostus ja kuvat

1902 Luokkien 1 - 9 aineille ja esineille määrätty varoituslipukkeet (ks. lipukemallit lopussa) tarkoittavat:

No. 1	(yläosassa musta pommin kuva oranssilla pohjalla: alaosassa kysymykseen tuleva vaarallisuusryhmä ja yhteensopivuusryhmän kirjain; alakulmassa pienellä "1"):	Räjähävää, vaarallisuusluokat 1.1, 1.2 ja 1.3;
No. 1.4	(yläosassa mustalla vaarallisuusluokka "1.4" oranssilla pohjalla täyttäen suurimman osan yläosaa; alaosassa kysymykseen tuleva yhteensopivuusryhmän kirjain; alakulmassa pienellä "1"):	Räjähävää, vaarallisuusluokka 1.4;
No. 1.5	(yläosassa mustalla vaarallisuusluokka "1.5" oranssilla pohjalla täyttäen suurimman osan yläosaa; alaosassa yhteensopivuusryhmän kirjain; alakulmassa pienellä "1"):	Räjähävää, vaarallisuusluokka 1.5;
No. 1.6	(yläosassa mustalla vaarallisuusluokka "1.6" oranssilla pohjalla täyttäen suurimman osan yläosaa; alaosassa yhteensopivuusryhmän kirjain "N"; alakulmassa pienellä "1"):	Räjähävää, vaarallisuusluokka 1.6;
No. 01	(yläosassa musta pommin kuva oranssilla pohjalla):	Räjähävää;
No. 2	(kaasupullo, musta tai valkoinen, vihreällä pohjalla, alaosassa pienellä "2"):	Ei palava, ei myrkyllinen kaasu;
No. 3	(musta tai valkoinen liekin kuva punaisella pohjalla):	Tulenarkaa (palavat nesteet);

No. 4.1	(musta liekin kuva samanlevyisten punaisten ja valkoisten pystysuorien raitojen muodostamalla pohjalla):	Tulenarkaa (helposti syttyvät kiinteät aineet);
No. 4.2	(musta liekin kuva valkoisella pohjalla, lipukkeen alempi puolisko punainen):	Helposti itsestään syttyvää;
No. 4.3	(musta tai valkoinen liekin kuva sinisellä pohjalla):	Kehittää palavia kaasuja joutuessaan veden kanssa kosketuksiin;
No. 5.1	(musta ympyrän kehällä oleva liekin kuva keltaisella pohjalla, alaosassa pienellä "5.1"):	Hapettava aine;
No. 5.2	(musta ympyrän kehällä oleva liekin kuva keltaisella pohjalla, alaosassa pienellä "5.2"):	Orgaaninen peroksidi, palovaara;
No. 05	(musta ympyrän kehällä oleva liekin kuva keltaisella pohjalla):	Paloa edistävä;
No. 6.1	(musta pääkallo ja luut ristissä valkoisella pohjalla):	Myrkyllistä: pidettävä vaunuissa ja tavarasuojissa erillään ravinto- ja nautintoaineista sekä rehuista;
No. 6.2	(kolme limittäin olevaa ympyrää, musta valkoisella pohjalla):	Tartuntavaarallista: pidettävä vaunuissa ja tavarasuojissa erillään ravinto- ja nautintoaineista sekä rehuista;
No. 7A	(säteilyä osoittava merkki yläosassa, alaosassa sana "RADIOACTIVE", jonka jälkeen pystysuora viiva sekä teksti: Sisältö... Aktiivisuus... alakulmassa pienellä "7"; merkki ja teksti mustalla valkoisella pohjalla, pystysuora viiva punainen):	Radioaktiivista ainetta, kollin luokka I - VALKOINEN; kollien rikkoutuessa on sisältö vaarallista keholle joutuessaan, nautittuna tai sitä hengitettäessä;
No. 7B	(kuten edellä lipukkeessa 7A, mutta alaosassa kaksi pystysuoraa viivaa sekä teksti: Sisältö... Aktiivisuus... Kuljetusindeksi...(suorakaiteenmuotoisessa mustareunaisessa laatikossa); alaosassa pienellä "7"; merkki ja teksti mustalla; Pohja: yläosa keltainen, alaosa valkoinen, pystysuorat viivat punaisella):	Radioaktiivista ainetta, kollin luokka II - KELTAINEN; pidettävä loitolla "FOTO"-merkinnällä varustetuista kolleista (ks. rn 711); kollin rikkoutuessa on sisältö vaarallista keholle joutuessaan, nautittuna tai sitä hengitettäessä, säteilyvaara ulottuu etäälle;

- No. 7C** (kuten edellä lipukkeessa 7B, mutta alaosassa kolme pystysuoraa punaista viivaa): Radioaktiivista ainetta, kollin luokka III - Keltaisen; pidettävä loitolla "FOTO"-merkinnällä varustetuista kolleista (ks. rn 711); kollin rikkoutuessa on sisältö vaarallista keholle joutuessaan, nautittuna tai sitä hengitettäessä, säteilyvaara ulottuu etäälle;
- No. 7D** (säteilyä osoittava merkki yläosassa, alaosassa sana "RADIOACTIVE" ja luku "7"; merkki ja teksti mustalla; yläosan pohjaväri keltainen, alaosan pohjaväri valkoinen. Lipukkeen alaosassa olevan sanan "RADIOACTIVE" sijasta voidaan käyttää aineen YK-numeroa): Radioaktiivista ainetta, vaarallista edellä lipukkeiden 7A, 7B tai 7C kohdalla mainituin tavoin;
- No. 8** (koeputket, joista tippuu pisaroita metallillevylle ja kädelle, musta valkoisella pohjalla, lipukkeen alaosa musta valkoisella reunalla): Syövyttävää;
- No. 9** (yläosassa valkoisella pohjalla seitsemän mustaa pystysuoraa ja alakulmassa pienellä "9" alleviivattuna): Muut vaaralliset aineet ja esineet, joissa kuljetuksen aikana esiintyy muita vaarominaisuuksia kuin muissa luokissa;
- No. 10** (varattu)
- No. 11** (kaksi mustaa nuolta valkoisella tai muulla erottuvalla pohjalla): Tämä suunta ylöspäin: lipuke kiinnitettävä nuolet osoittaen ylöspäin;
- No. 12** (varattu)
- No. 13** (punainen kolmio, jossa on musta huuto-merkki valkoisella pohjalla) Varovasti vaihdettava
- No. 15** (kolme punaista kolmiota, joissa on mustat huuto-merkit) Heittokielto ja laskumäessä laskukielto. Veturilla saattaen vaihdettava. Ei saa heittää muita vaunuja vasten ja on suojattava muiden vaunujen sysäyksiltä.

Siirtymäkausi

1903 Varastossa olevat ennen 1 päivää elokuuta 1992 voimassa olleiden määräysten mukaiset mallien 7A, 7B, 7C, 11 ja 13 varoituslipukkeet saa käyttää loppuun.

**1904-
1909**

3. Varoitusmerkintä kohotetussa lämpötilassa kuljetettaville aineille

1910 Reunanumeron 918 (4) ja lisäyksien X ja XI kohdan 9.6 edellyttämä varoitusmerkintä kohotetussa lämpötilassa oleville aineille on seuraavanlainen punainen kolmio, jonka sivun pituus on vähintään 250 mm.

**1911-
1999**